

H. C. Andersen – Eventyr 047: Hørren. (1848) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.	H. C. Andersen – Eventyr 047: Hørren (1848) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.
Hørren stod i Blomster. Den har saadanne deilige blaa Blomster saa bløde som Vingerne paa et Møl og endnu meget finere. - Solen skinnede paa Hørren og Regnskyerne vandede den, og det var ligesaa godt for den som det er for Smaabørn at blive vadske, og saa faae et Kys af Moder; de blive jo deraf meget deiligere. Og det blev ogsaa Hørren. "Folk siger jeg staaer saa udmærket godt;" sagde Hørren, "og at jeg bliver saa deilig lang, der vil komme et prægtigt Stykke Lærred af mig! Nei, hvor jeg er lykkelig! Jeg er bestemt den allerlykkeligste af Alle! Jeg har det saa godt, og jeg skal blive til Noget! Hvor det Solskin muntre op og hvor den Regn smager og forfrisker! Jeg er mageløs lykkelig, jeg er den Allerlykkeligste!" "Ja, ja, ja!" sagde Gjerdestavene, "I kjende ikke Verden, men det gjør vi, der er Knuder i os!" og saa knagede de saa ynkelig: "Snip snap snurre Basselurre, Visen er ude!" "Nei, den er ikke!" sagde Hørren; "Solen skinner i Morgen, Regnen gjør saa godt, jeg kan høre hvor jeg voxer, jeg kan føle jeg har Blomst! jeg er den Allerlykkeligste!" Men en Dag kom der Folk og tog Hørren i	Hørren stod i blomst. Den har sådanne dejlige blå blomster, så bløde som vingerne på et møl og endnu meget finere. – Solen skinnede på hørren og regnskyerne vandede den, og det var lige så godt for den, som det er for småbørn at blive vasket, og så få et kys af mor: de bliver jo meget dejligere af det. Og det blev hørren også. - "Folk siger jeg står så udmærket godt;" sagde hørren, "og at jeg bliver så dejlig lang, at der vil komme et prægtigt stykke hør-lærred ud af mig! Nej, hvor jeg er lykkelig! Jeg er bestemt den allerlykkeligste af alle! Jeg har det så godt, og jeg skal blive til noget! Hvor det solskin muntre op og hvor den regn smager og forfrisker! Jeg er mageløs lykkelig, jeg er den allerlykkeligste!" - "Ja, ja, ja!" sagde gærde-stavene, "Du kender ikke verden, men det gør vi, der er knaster i os!" og så knagede de så ynkeligt: "Snip snap snurre, Basselurre, - Visen er ude!" "Nej, den er ikke!" sagde hørren; "solen skinner i morgen, regnen gør så godt, jeg kan høre hvor jeg vokser, jeg kan føle jeg har blomst! Jeg er den allerlykkeligste!" Men en dag kom der folk og tog hørren i toppen

Toppen og ruskede den op med Rod, det gjorde ondt; og den blev lagt i Vand ligesom den skulde druknes, og saa kom den over Ild, ligesom den skulde steges, det var grueligt!

"Man kan ikke altid have det godt!" sagde Hørren, "man maa prøve noget, saa veed man noget!"

Men det blev rigtignok slemt. Hørren blev knækket og brækket, skettet og heglet, ja hvad vidste den hvad det hed; den kom paa Rokken, snurre rur! det var ikke mueligt at holde Tankerne samlede.

"Jeg har været overordentlig lykkelig!" tænkte den i al sin Pine! "Man maa være glad ved det Gode, man har havt! Glad, glad, o!" - og det sagde den endnu da den kom paa Væven, - og saa blev den til et deiligt stort Stykke Lærred. Al Hørren, hver eneste Urt, blev til det ene Stykke!

-

"Ja, men det er jo mageløst! Det havde jeg aldrig troet! Nei, hvor jeg har Lykken med mig! Jo Gjerdestavene de vidste rigtig nok god Besked med deres

"Snip snap snurre
Basselurre!"

Visen er slet ikke ude! Nu begynder den just! Det er mageløst! Ja, har jeg lidt noget, saa er jeg ogsaa nu bleven noget for det; jeg er den Lykkeligste af Alle! - Jeg er saa stærk, og saa blød, saa hvid og saa lang! Det er noget andet end kun at være Urter, selv om man har Blomst! Man bliver ikke passet, og Vand faaer man kun naar det regner. Nu har jeg Opvartning! Pigen vender mig hver Morgen, og med Vandkanden faaer jeg Regnbad hver Aften; ja Præstekonen selv har holdt Tale over mig og sagt, at jeg var det bedste Stykke i Sognet. Jeg kan ikke blive lykkeligere!"

Nu kom Lærredet i Huus, nu kom det under Sax. Hvor man klippede, hvor man skar, hvor man stak med Synaale, for det gjorde man! Det var ingen Fornøjelse. Men Lærredet blev til tolv Stykker Lintøj, af det man ikke nævner, men som alle Mennesker maae have; det var tolv Stykker af det.

og ruskede den op med rod - **dét** gjorde ondt! **Hele planten** blev lagt i vand ligesom den skulde druknes, og så kom den over ild, ligesom den skulde steges, det var **grufuldt**!

"Man kan ikke **altid** have det godt!" sagde hørren, "man må prøve noget, så véd man noget!"

Men det blev rigtignok slemt. Hørren blev knækket og brækket, **banket** og **gennem**heglet, ja hvad vidste den hvad det **altsammen** hed. Den kom på **spinder**rokken, **snurre-rur**! **Det** var ikke muligt at holde tankerne samlede.

"Jeg har været overordentlig lykkelig!" tænkte den i al sin pine! "Man må være glad ved det gode, man har haft! Glad, glad, oh!" – **Og** det sagde den endnu da den kom på væven, – og så blev den til et dejligt stort stykke lærred. Al hørren, hver eneste **lille plante**, blev til dette ene stykke!

"Ja, men det er jo mageløst! Det havde jeg aldrig troet! Nej, hvor jeg har lykken med mig! Jo, gærde-stavene vidste rigtig nok god besked med deres

'*Snip snap snurre,
Basselurre!*'

- **men** visen er slet ikke ude! Nu begynder den jo **først**! Det er mageløst! Ja, **selvom** jeg har måttet **lide** noget **undervejs**, så er jeg **også blevet til** noget nu, **på grund af alt** det. Jeg er den lykkeligste af alle! – Jeg er så stærk og så blød, så hvid og så lang! Det er noget andet end kun at være **en plante**, selv om man har blomst! Man bliver ikke passet, og vand får man kun når det regner. Nu har jeg opvartning! Pigen vender mig hver morgen, og med vandkanden får jeg regnbad hver aften; ja præstekonen selv har holdt tale over mig og sagt, at jeg var det bedste stykke i sognet. Jeg kan ikke blive lykkeligere!" Nu kom lærredet i hus, nu kom det under **saksen**. Hvor man **dog** klippede, hvor man skar, hvor man stak med synåle, for det gjorde man! Det var ingen fornøjelse. Men lærredet blev til tolv stykker **undertøj**, af det man ikke **taler om**, men som alle mennesker **jo må** have **på**. Der **blev** tolv stykker af det.

"Nei, see nu blev jeg først til Noget! Saa det var min Bestemmelse! Ja, men det er jo velsignet! nu gjør jeg Gavn i Verden, og det er det man skal gjøre, det er den rette Fornøjelse. Vi ere blevne tolv Stykker, men vi ere alle dog eet og det samme, vi er et Dusin! Hvor det er en mageløs Lykke!"

Og Aar gik, - og saa kunde det ikke holde længer.

"Eengang maa det jo være forbi!" sagde hvert Stykke, "jeg gad jo gjerne holdt noget længer, men man maa ikke forlange umulige Ting!" Og saa bleve de revne i Stumper og Laser, de troede at det var reent forbi, for de bleve hakkede og masede og kogte, ja de vidste ikke selv hvad - og saa bleve de deiligt fiint hvidt Papir!

"Nei, det er en Overraskelse! Og en deilig Overraskelse!" sagde Papiret! "Nu er jeg finere end før, og nu skal der skrives paa mig! Hvad kan der ikke blive skrevet! Det er dog en mageløs Lykke!" Og der blev skrevet paa det, de allerdeiligste Historier, og Folk hørte hvad der stod, og det var saa rigtigt og godt, det gjorde Menneskene meget klogere og bedre; det var en stor Velsignelse, der i Ord var givet de Papirer.

"Det er mere end jeg drømte om, da jeg var en lille blaa Blomst paa Marken! hvor kunde jeg tænke, at jeg skulde komme til at bære Glæde og Kundskaber ud til Menneskene. Jeg kan endnu selv ikke forstaae det! Men det er nu engang virkelig saa! Vor Herre veed, at jeg selv slet ingen Ting har gjort, uden hvad jeg efter fattig Leilighed maatte gjøre, for at være til! Og saa bærer han mig saaledes frem til den ene Glæde og Hæder efter den anden; hver Gang jeg tænker: "Visen er ude!" saa gaaer den just over i noget meget Høiere og Bedre; nu skal jeg vist paa Reise, sendes hele Verden rundt, for at alle Mennesker kunne læse mig! Det er det Rimeligste! Før havde jeg blaa Blomster, nu har jeg for hver Blomst de deiligste Tanker! Jeg er den Allerlykkeligste!"

Men Papiret kom ikke paa Reise, det kom til Bogtrykkeren, og der blev Alt, hvad der stod skrevet paa det, sat i Trykken til en Bog, ja til mange hundrede Bøger, for saa kunde uendelig flere Folk faae Gavn og Glæde deraf, end om det eneste Papir, som det Skrevne var paa, havde

"Nej, se – først nu blev jeg til noget! Så det var altså min bestemmelse! Ja, men det er jo velsignet! Nu gør jeg gavn i verden, og det er dét man skal gøre, det er en sand fornøjelse. Vi er blevet tolv stykker, men vi er alle dog ét og det samme - vi er et dusin! Hvor det er en mageløs lykke!"

Og år gik, – og så kunne det ikke holde længere. -

"Engang må det jo være forbi!" sagde hvert stykke, "jeg gad jo gerne holdt noget længere, men man må ikke forlange umulige ting!" Og så blev de revet i stumper og laser, de troede at det var rent forbi, for de blev hakket og maset og kogt, ja de vidste ikke selv hvad – og så blev de til dejligt fint hvidt papir!

"Nej, det er en overraskelse! Og en dejlig overraskelse!" sagde papiret! "Nu er jeg finere end før, og nu skal der skrives på mig! Hvad kan der ikke blive skrevet! Det er dog en mageløs lykke!" Og der blev skrevet på det, de allerdeiligste historier, og folk hørte hvad der stod, og det var så rigtigt og godt, for det gjorde menneskene meget klogere og bedre; det var en stor velsignelse, der i ord var givet de papirer.

"Det er mere end jeg drømte om, da jeg var en lille blå blomst på marken! Jeg kunne dengang ikke forestille mig, at jeg skulle komme til at bære glæde og kundskaber ud til menneskene. Jeg kan stadig ikke selv forstå det! Men det er nu engang virkelig blevet sådan! Vorherre ved, at jeg selv slet ingen ting har gjort, uden hvad jeg efter fattig mulighed måtte gøre for at være til! Og så bærer han mig sådan frem til den ene glæde og hæder efter den anden. Hver gang jeg tænker 'Visen er ude!' så går den straks over i noget meget højere og bedre. Nu skal jeg vist på rejse, sendes hele verden rundt, for at alle mennesker kan læse mig! Det er det rimeligste! Før havde jeg blå blomster, nu har jeg for hver blomst de dejligste tanker! Jeg er den allerlykkeligste!"

Men papiret kom ikke på rejse, det kom til bogtrykkeren, og der blev alt, hvad der stod skrevet på det, sat i trykken til en bog, ja til mange hundrede bøger, for så kunne uendelig flere folk få gavn og glæde af ordene, end hvis det eneste stykke papir, som det skrevne stod på,

løbet Verden rundt, og var blevet slidt op paa Halvveien.

"Ja, det er nu det allerfornuftigste!" tænkte det beskrevne Papir. "Det faldt mig slet ikke ind! Jeg bliver hjemme og holdes i Ære ligesom en gammel Bedstefader! Det er mig, der er skrevet paa, Ordene flød af Pennen lige ind i mig. Jeg bliver og Bøgerne løbe omkring! Nu kan der rigtignok blive bestilt noget! Nei, hvor jeg er glad, hvor jeg er lykkelig!"

Saa blev Papiret samlet i Bundt og lagt paa Hylde. "Man har godt af at hvile paa sin Gjerning!" sagde Papiret. "Det er meget rigtigt at man samler sig og kommer til Eftertanke om hvad der boer i En. Nu først veed jeg rigtigt, hvad der staaer i mig! Og kjende sig selv, det er det egentlige Fremskridt. Hvad mon der nu vil komme, noget fremad skeer der, det gaaer altid fremad!"

En Dag blev alt Papiret lagt paa Skorstenen, det skulde brændes, for det maatte ikke sælges til Spekhøkeren og komme om Smør og Puddersukker. Og alle Børnene i Huset stod rundt om, de vilde see det blusse, de vilde see i Asken de mange røde Ildgnister, der ligesom løbe afsted og slukkes, den ene efter den anden, saa gesvindt - det er Børnene der gaae af Skole, og den allersidste Gnist er Skolemesteren; tidt troer man han er gaaet, men saa kommer han lidt efter alle de Andre.

-

Og alt Papiret laae i et Bundt paa Ilden. Uh! hvor det slog op i Lue. "Uh!" sagde det, og lige i det samme blev det en heel Flamme; den gik saa høit i Veiret, som aldrig Hørren havde kunnet løfte sin lille blaa Blomst, og skinnede som aldrig det hvide Linned havde kunnet skinne; alle de skrevne Bogstaver bleve i et Øieblik ganske røde, og alle Ord og Tanker gik op i Lue.

"Nu gaaer jeg lige op i Solen!" sagde det inde i Flammen, og det var som tusinde Stemmer sagde det i een, og Flammen slog gennem Skorstenen heel oven ud; - - og finere end Flammen, ganske usynlig for Menneskenes Øine, svævede smaa bitte Væsner, ligesaa mange som der havde været Blomster paa Hørren. De vare endnu lettere end Flammen, der førte dem, og da den slukkedes og der kun var

selv skulle løbe verden rundt - *det* var *jo* blevet slidt op paa halvvejen!

"Ja, det er nu det allerfornuftigste!" tænkte det *håndskrevne* papir. "Det faldt mig slet ikke ind! Jeg bliver *selv* hjemme og holdes i ære ligesom en gammel bedstefader! Det er mig, der er *blevet* skrevet på, ordene flød af pennen lige ind i mig. Jeg bliver *her* - og bøgerne løber omkring! Nu kan der rigtignok blive bestilt noget! Nej, hvor jeg er glad, hvor jeg er lykkelig!"

Så blev det *håndskrevne* papir samlet i *et* bundt og lagt på hylde. "Man har godt af at hvile *sig* *efter endt* gerning!" sagde papiret. "Der er *noget* meget rigtigt *i* at man samler sig og kommer til eftertanke om hvad der bor i en. Nu først véd jeg rigtigt, hvad der står i mig! Og *kende sig selv*, det er det egentlige fremskridt. Hvad mon der nu vil *ske*? Noget fremad*rettet* sker der, det går *altid* fremad!"

En dag blev alt papiret lagt på skorstenen, det skulle brændes, for *håndskrevet* papir måtte ikke sælges til spækhøkeren *og købmanden for at* komme *rundt* om smør og puddersukker – *for blækskrift smitter af*. Og alle børnene i huset stod rundt om, de ville se *papiret* blusse, de ville i asken *se* de mange røde ildgnister, der ligesom løber af sted og hurtigt slukkes, den ene efter den anden – det er *ligesom* børn, der går *hjem fra* skole, og den allersidste gnist er skolemesteren. Tit tror man han *allerede ér* gået, men så kommer han lidt efter alle de andre.

Og alt papiret lå i et bundt på ilden. *Uh*, hvor det slog op i flammer. "*Uh*!" sagde *papiret*, og lige i det samme blev det *til* en kæmpe flamme, den gik så højt i vejret, som hørren aldrig havde kunnet løfte sin lille blå blomst, og *den* skinnede som det hvide linned aldrig havde kunnet skinne. Alle de skrevne bogstaver blev *på et enkelt* øjeblik *helt* røde, og alle ord og tanker gik op i *flammer*.

"Nu går jeg lige op i solen!" sagde det inde i flammen, og det var som *om* tusinde stemmer sagde det *på én gang*, og flammen slog op gennem skorstenen, helt *op i luften*; – og finere end flammen, ganske usynlig for menneskenes øjne, svævede små bitte væsener, lige så mange som der havde været blomster på hørren. De var endnu lettere end flammen, der

tilbage af Papiret den sorte Aske, dandsede de endnu en Gang hen over den og hvor de rørte saae man deres Fodspor, det var de røde Gnister: "Børnene gik af Skole og Skolemesteren var den sidste;" det var en Fornøjelse at see paa, og Husets Børn stod og sang ved den døde Aske: - "Snip snap snurre Basselurre! Visen er ude!" Men de smaa usynlige Væsener sagde hver: "Visen er aldrig ude! Det er det deiligste ved det Hele! Jeg veed det, og derfor er jeg den Allerlykkeligste!" Men det kunde Børnene hverken høre eller forstaae, og det skulde de ikke heller, for Børn maa ikke vide Alting.	førte dem, og da den slukkedes og der kun var den sorte aske tilbage af papiret, dansede de endnu en gang op over den og der hvor de rørte så man deres fodspor - det var de røde gnister: "Børnene gik hjem fra skole og skolemesteren var den sidste." Det var en fornøjelse at se på, og husets børn stod og sang ved den døde aske: "<i>Snip snap snurre,</i> Basselurre! - <i>Visen er ude!</i>" Men de små usynlige væsener sagde hver for sig: "<i>Visen er aldrig ude!</i> Det er det dejligste ved det hele! Jeg véd det, og derfor er jeg den allerlykkeligste!" Men det kunne børnene hverken høre eller forstå, og det skulde de heller ikke, for børn må ikke vide alting.
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte ´digitale fejl´ i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©